

Ruotsin salakuunteluaikeet nostivat vastalausemyrskyn

16.6.2008 07:24 — Mika Lahdensivu

Tukholma - Ruotsin aikeet seurata kaikkea valtion rajat ylittävää internet- ja televiestintää huolestuttavat ja vihastuttavat niin yrityksiä kuin yksityishenkilöitäkin.

Kansanedustajia on maaniteltu lakiesityksen kaatoon muun muassa yksityishenkilön kustantamalla 28 800 euron lehti-ilmoituksella. Laista äänestetään keskiviikkona.

Ruotsin rajojen ylittävä puhelu- ja tietoliikenne alkaa jo lähiaikoina kulkea viranomaisseulan läpi, mikäli eduskunta keskiviikkona hyväksyy signaalitiedustelun mahdollistavan lain. [Kohuttu lakiehdotus](#) antaa tiedustelua hoitavalle viranomaiselle (Försvarets radioanstalt, FRA) luvan seuloa kaapeleissa kulkevaa tieto- ja puhelinliikennettä valtioon kohdistuvien ulkoisten uhkien torjumiseksi.

Teoriassa kenen tahansa viestintä voi tarttua FRA:n seulaan ilman rikosepäilyä tai tuomioistuimen päätöstä. Tavallisten kansalaisten viestintäsalaisuus ei kuitenkaan vaarannu, FRA on vakuutellut vastatessaan julkisuudessa esiintyneisiin huhuihin ja väitteisiin erityisesti [karttext-verkkosivullaan](#).

Käytännössä tietoliikennettä nuuskii FRA:n supertietokone, joka on ohjelmoitu kalastamaan viestivirrasta ihmisvoimin tarkasteltavaksi laitoksen itsensä kehittämiä, ilmeisen monimutkaisia karsinta- ja hakukriteerejä vastaavia viestejä. Ne, joiden viestit seulaan syystä tai toisesta tarttuvat, eivät tapahtuneesta saa tietää. Aiheetta seulaan tarttuneet viestit FRA lupaa tuhota välittömästi.

Signaalitiedustelun on vakuutettu koskevan ainoastaan kansainvälistä netti- ja puheluliikennettä. Lakiin kriittisesti suhtautuvien mukaan kotimaisen liikenteen erottelu on kuitenkin käytännössä vaikeaa, koska tietoliikenne palvelinten välillä ylittää usein maantieteellisiä rajoja niin, ettei netin käyttäjä sitä edes huomaa. Esimerkiksi TeliaSonera onkin tämän vuoksi jo siirtänyt suomalaisasiakkaidensa sähköpostipalvelimia Ruotsista Suomeen.

Ruotsin salakuunteluaikeet ovat herättäneet äänekkäitä vastareaktoita paitsi yksityishenkilöiden myös yritysten taholla. Esimerkiksi Google on sunnuntaisen *Dagens Nyheter* -lehden mukaan "tehnyt selväksi Ruotsin viranomaisille, että Googlen palvelimia ei koskaan sijoiteta Ruotsin maaperälle, mikäli tämä lakiehdotus hyväksytään". Googlen edustajan todetaan niin ikään kommentoineen, että lakiesitys "ei yksinkertaisesti kuulu länsimaiseen demokratiaan".

Ehkä näyttävin kansalaislähtöinen protesti lakiesitystä vastaan [nähtiin viime viikolla](#) kun Dagens Nyheter julkaisi lakiesitystä kritisoivan sivun kokoisen ilmoituksen. Sen hinnaksi on mainittu yli 270 000 kruunua eli runsaat 28 800 euroa. Ostajan on kerrottu olevan yksityishenkilö.

Järjestörintamalla painokasta kritiikkiä lakia kohtaan on esittänyt muun muassa Ruotsin journalistiliitto, joka pelkää lain murentavan journalismiin olennaisesti liittyvää lähdesuojaa.

Ongelmallisena pidetty lakiesitys jäi viime vuonna lepäämään vuodeksi opposition vaatimuksesta.

Keskiviikkoisessa äänestyksessä laki hyväksytään, elleivät yksittäiset enemmistöpuolueiden kansanedustajat äänestä toisin kuin oman puolueen linja vaatii.

<http://www.digitoday.fi/tietoturva/2008/06/16/ruotsin-salakuunteluaikeet-nostivat-vastalausemyrskyn/200816176/66>